

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОРГАН ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ УКРАИНСКОГО НАРОДА
СООБЩАЕТ В СВОИХ СТРАНАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РІВ XXXI. Число 129. Джерси Ситі, Н. Дж., понедельник, 4. червня, 1923. VOL. XXXI. No. 129. Jersey City, N. J., Monday, June 4, 1923. THREE CENTS

БУДІВЛЯНІ ПІДПРИЄМЦІ ПРОСТЯ- ГАНЬОУ РУКУ ДО ЗГОДИ З МУЛЯРАМИ

НЬО-ЙОРК, 1. червня. — Товариство Мулярів Нью-Йорку постановило на своїх зборах, що відмовилися тут чинити, пропонувати стравляючим мулярам нові умови праці, а саме підвищення денного зарплату до 10 доларів, а крім цього пропонувати їм 2 долари додаткової винагороди як признання теперішнього положення тяжкого. Ці умови мають обговорювати до 1. січня 1924. р., а обидві сторони мають зійтись вже в найближчі жодні для подальшого точок спілкового контракту.

НЬО-ЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ПІДПИСУЄ ВІДКЛИКАНСЬКЕ СТЕЙТОВОГО ПРОГРОБІЦІОННОГО ЗАКОНА

ОЛБАНІ, Нью-Йорк, 1. червня. — Сейтовий губернатор Смит підписав нині по шлюмський застанові ухвалений стейтовою легіслатурою закон про відкликання стейтової помочи для прогробіційного закону.

З приводу відкликання свої ухвали губернатор видає відпові, в котрій переповідає історію відкликання стейту, його наслідки, законодавчої влади та адміністрації до виконання прогробіційної постанови стейтової конституції, а відтак розяснює своє становище супроти ухвали легіслатури. Смит заявляє тут, що стейт американський юні не є обов'язковим ухвалити стейтові закони про допомогу для федерального уряду при виконанні прогробіцій, хоча вони до цього мали право; мамчи право, а не обов'язок видавати такі закони, кожний стейт, який такий закон видає, має тепер право такий закон скасувати.

ВІДКЛИКАННЯ СТЕЙТОВОГО ЗАКОНА НЕ Є ВІДКЛИКАН- НЯМ ПРОГРОБІЦІОННОГО ЗАКОНА

Даліше губернатор остерігає населення перед омильними поспіваннями наслідків відкликання. Губернатор виразно перстерігає мешканців стейту, що такий відклик не є відкликом федерального закону про заборону виробу та торгівлі алкоголем. Прогробіція об'являє далі та урядники є обов'язковим її виконувати. Однак на будуче всякого проступка прогробіцій не можна вже буде ставити перед стейтовим судом, а лишеш перед федеральним. Нерез те й на будуче не буде нікому прогрозити подвійної кари.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДНИКИ ЗДИВОВАНІ ПОСТУПКОМ НЬО-ЙОРКСЬКОГО ГУБЕРНАТОРА

ВАШІНГТОН, 1. червня. — Федеральні урядники висловили з приводу мети нью-йоркського губернатора глибоке знання, який і сейчас приступили до зарядження застосувати кампанії федеральних прогробіційних агентів проти виробництва та торгівлі алкогольними напоями в нью-йоркських стейтах.

Голова прогробіційного уряду сейчас видав заяву, що федеральний уряд відповість на veto нью-йоркського губернатора скріпленою діяльністю, на яку в нього найдеться подостатком публічних фондів.

Подібні заяви видавав прогробіційні урядники в стейтах.

ФАРМЕРСЬКИЙ СТЕВІТ ПРОТИ „ЩАДЖЕННЯ ДЕННОГО СВІТЛА“ СПРІНГФІЛД, Іллінойс, 1. червня. — Сесат стейтової легіслатури відіслав йому проект закону про „щадження денного світла“ через посівання годинників на одну годину вперед.

ВИЛСОНІВ ЗЯТЬ КАНДИДАТОМ ПРИ ОДИНУДНИХ ВИБОРАХ НА ПРЕЗИДЕНТА?

КАНЗАС СІТІ, Меазур, 1. червня. — Політичні приятелі Вілема Меаду, зятя будиного президента Вільсона та секретаря скарбу в його кабінеті, заявляють, що як незалежного проголосити публічно, що буде старатися стати кандидатом демократичної партії на президента Злучених Держав при наближаючійся президентських виборах.

АГІТАЦІЯ ЗА УЧАСТЬО АМЕРИКИ В СВІТОВІМ СУДІ

НЬО-ЙОРК, 1. червня. — Діаки Кларк, член Найвищого Суду Злучених Держав, виступив тут з публічною промовою за приступленням Злучених Держав до міждержавного суду при Лізі Народів.

Судда старіший адвокат, що не приступленню до нього означає новий вірши. Він признає застереження президента Гардінга проти приступлення до Ліги Народів за перозумні, але мимого свого він приймає його плани щодо приступлення до суду на тієї основі, що в Гардінгові застереження не пошкодять головної справи.

ЗАПИСАЛИ ТЯЖКИЙ ЗЕМЕТРІС

ВАШІНГТОН, 1. червня. — Астрономічний відділ Джорджтаунського університету записав нині жемі 12. годинно 32 мінути та 2. годинно 20 мінути сплюснули кілька сильних земетрусів. Директор обсерваторії об'явив, що земля трясась досі не віддавала яких 3,400 жемів в Нью-Йорку.

КУ-КЛУКС-КЛЕН ХОЧЕ БУТИ НЬО-ЙОРКСЬКОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

ОЛБАНІ, Нью-Йорк, 1. червня. — Ку-Клукс-Клен, потайна організація, відомі з своїх ворожбистих проти іммігрантів, католиків та євреїв, подає до стейтової влади прохання об'єднати її членів як ліній організації. Хоча вона існує як „жовто-модна організація“.

Починуючи свого подання є певно ухвалений недержавний закон, вимагаючий від кожної патрону організації предлажати урядови спис своїх членів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОВНОВИ- ПАК ДЛЯ УГОДИ З ТУРКАМИ

ВАШІНГТОН, 31. мая. — Як каже урядова заява, секретар стейту Луїс ванна телеграфічно уповноважені американським представництвом в Ісметі вробити та підписати Ісмет Злучених Держав умову з Туреччиною.

ПІДКОШКА ЗАПЛАТИ

ФІЛАДЕЛФІЯ, 31. — мая. — Філадельфій Ревна Тренант Ко' підписавла робітнику за плату своїм кондукторам та мотором о і та півтора цента на годину, а канісарійним робітникам о 3 дозори в місяць.

ВІЛНІВІ ТА ПОЖАРИ ЛЮВ В КАНАДІ

ВІНПЕГ, Канада, 1. червня. — Трансконтинентальна (себто сполучуюча оба океани) залізниця Кемелден Пасифік (залина під скороченою назвою Сі-піер) оповіщує, що позових рух на її дорозі перерваний в кількох місцях наслідком сильних пренцій в провінції Альберт та пожежарі лісів над Гавйт Рівером в Онтаріо.

В кількох місцях вилізли підмузилі залізничні написти так, що треба було рух переставити зовсім. Зате в східній частині Канади поїзди курсують з кількагодинним опізненням через пожежарі лісів та корів.

ПРОЦЕСИ ЗА ВОЄННІ ОБМАНЫВА

Вечучіс тепер у Вашингтоні процеси за воєнні обманства вже дали урядові деякі висліди. Досі суд признав урядови разом понад 3 мільйон відшкодування за різні воєнні обманства, поповнені проти нього робітників приватним підприємствами, що мали з ним контракти про воєнні доставки.

ЖЕРТВА ПРОГРОБІЦІОННОГО НАЧКАРСТВА?

В Бостоні похолодні онгоді тут Джеймса Креквена, котрий має погубити підчас загоплення корабля „Джана Дайгата“, що займався палкою виготовлення алкоголю. Часопис підписав кривд, бо тіло поховано без хоронув судових похорон.

ПРОБІ ЛІТАННЯ В НОЧІ

На військових летючих полях коло Міносі. Нью-Йорк, роблено проби літання аеропланом вночі, при чім аероплан старіс утратити з полосу світла та з обсягу гарматних стріляв. Всі обстанови літання наслідували поєнні умови. Подібні випрви мають завестись незадовго для всіх військових учеників-летючих.

СОВЕТСЬКА ТУСЛОДАРНА НА УКРАЇНІ

„Економіческая Жизнь“ повідомляє про результати спеціального обстеження хлібопробових советських „господарств на Київщині і на Волині“.

Обстежувавши констатує, що переведена сільсько-господарським трестом описна кампанія не дає скільки небуди помітного збільшення посівної площі. Забороність тресту надзвичайно велика й жадних засобів для переведення весняної посівної кампанії нема. Число постійних робітників й служачих для треста являється надзвичайно великим, бо для задоволення потреб персоналу господарської роботи тресту в 1922 році знадобилося втратити 50 проц. урожаю. Загальним результатом господарської роботи тресту в 1922 році знадобилося втратити 50 проц. урожаю. На Волині переведення весняної посівної кампанії советським господарствами визнається неможливістю.

НАЗВА НАВІЩІВ

Найвищі гори це Гімалаї, які лежать в Індії. В 856 р. запропонувавши англійській геометрії, яку назвали картою Індії, найвищу гору світу назвали в честь свого директора „Горою Іаріста“ (Іаріст). Після думки цих геометрів тамошнє населення не мало окремої назви для цього гірського величавця. Але вже слідуючого року відіслав що місцевість німецький географ Шлітгарт і заповняв, що тамошнє населення має власну назву на означення „Гори Іаріста“ — а саме Гаурзіанкар. Від цього часу в географічній ужиток на означення найвищої гори рівномірно дві назви: Народія Гаурзіанкар і Іаріста (Гора Іаріста).

ГОРИ НА СВІТІ

Найвищі гори це Гімалаї, які лежать в Індії. В 856 р. запропонувавши англійській геометрії, яку назвали картою Індії, найвищу гору світу назвали в честь свого директора „Горою Іаріста“ (Іаріст). Після думки цих геометрів тамошнє населення не мало окремої назви для цього гірського величавця. Але вже слідуючого року відіслав що місцевість німецький географ Шлітгарт і заповняв, що тамошнє населення має власну назву на означення „Гори Іаріста“ — а саме Гаурзіанкар. Від цього часу в географічній ужиток на означення найвищої гори рівномірно дві назви: Народія Гаурзіанкар і Іаріста (Гора Іаріста).

Так було до недавня. Шой-но окрема випрва і точні по-мисли сотика Вуда переконала державних функціонерів. Так їм зовсім окрім, 10 кілометрів „протесту проти вживання урядової форми „Іаріста“, Стація його поміря Гаурзіанкар є ростом може вжити таку формі: Іаріст 734 м. а гору у відношенню по підліччю Іаріста 8840 метрів. Так отже собі функціонери, але не до найвищим шпильм є Іаріст, а священніс, котрі є просто Іаріст, а священніс, котрі є просто Іаріст.

АНГЛІЯ ГОТОВА ВІДПИСАТИ ВОЄННІ ДОВІІ ФРАНЦІЇ І ІТАЛІЇ ЗАДЛЯ ПОЛЮДНЕННЯ „ВОЄННИХ ВІДШКОДУВАНЬ“

ПАРІЖ, 1. червня. — Бельгійські урядовці роблять заход, щоб довести до порозуміння між усіми „випитими у справі вирішення літського „воєнного відшкодування“ для військ.

Сюди приїхали бельгійські промисловці, щоб представити французьким урядовцям і промисловцям новий план німецького „воєнного відшкодування“.

Вони заявляють, що Велика Британія готова зрентес грошей, щоб вилучити з часу війни Франції й Італії, якщо мова умова приїхати до бойові стійки, щоб вони могли платити проценти й амортизаційні вилати від свого добути Злученим Державам Америки.

ЛОРД РОБЕРТ СЕСІЛ АПЛЕСО ДО АМЕРИКИ В ОПРАВИ ЕВРОПИ

ЛОНДОН, 1. червня. — Лорд Роберт Сесіл говорить тут нині на вечір „Уніи говорючих по англійським“.

У своїй бесіді він апелував за співпадінням Америки з Великою Британією, щоб помогти Європі побудувати заборону проти війни, щоб утримувати цивілізацію.

Всестам він у своїй промові згодився з поглядами Американців, що Європа по війні не змінялась на лірше.

ТРЕТІЙ ПОСЛІДКА В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН, 1. червня. — При доповідних виборах до палати громад вибрано сьогодні третю послілку, пані Мейбел Рассел.

Вибрано її великою більшістю голосів. Вона якразка: належить до консервативної партії. Кандидувала вона і займе місце в парламенті свого чоловіка, Гілтона Філіпсона, котрого позбавлено посольства Ізза виборчих надуктів, яких допустився один з його виборчих агентів.

Досі було дві послідки в англійському парламенті, пані Естор і пані Вінгріттер, а пані Рассел буде третьою.

ФРАНЦІЯ НЕДОВІДОВАЄ З АНГЛІЇ

ПАРІЖ, 1. червня. — Французькі лівантські тисладо протест до правительств Великої Британії проти його домагання, але розмовно допит з приводу строгих заповнядженн англійської комісії в німецькій долині Сар, яка на ділі є під французькою військовим окупацією.

ФРАНЦУЗСЬКО ПРАВИТЕЛЬСТВО В БОРІТОВІ ПРОТИ СВОІХ РОЛІСТИВ-ФАШІСТІВ

ПАРІЖ, 1. червня. — Нині була буря у французькому парламенті, коли міністер внутрішніх справ осудив ристули й надуктив французьких ролістических фашистів (організація на зразок Італійських фашистів, які стремлять до відвоювання королівства у Франції).

Він заявив, що правительсто задати силою всякого рух, що єносить розлад та згітупу проти державного ладу, без огляду на те, відки він походить.

В голосуванні правительсто одержало більшість 162 голосів. Се судувало ролістів, які виваляли Ізза голое голоюсе недоволення.

Провідник ролістів Леон Доас вийшов із сали засіданн, толосно викрикнувши на адресу правительства.

СТІНЕС ВІДБІВАЄ ЕМІГРЕЦІЮ ПОДРОЖ

БЕРЛІН, 1. червня. — Німецький промисловий магнат тут Стінес був в Аустрії, щоб обговорити з австрійськими металевими промисловцями питання співпадіння їх з німецькими металевими промисловцями.

Він був теж в Мельозіані, в Італії, де мав конференції з Італійськими банкірами, Опісля вийшов до Штрку у Швейцарію.

ЗВІРАЛІ СВІТОВОГО ЗІДІДІ

БЕРЛІН, 1. червня. — Тутешні поліції узяли Ізза світового зіддіди „Лейпцига Вуда, з якого об'являють за злодійства в Німеччині і Південній Америці і також в кількох європейських державах“.

ГРЕКИ ПОБІЛИ ПАТРИРКА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКОВИ ЦАРГОРОД, столиця Туреччини, 1. червня. — Троїхавка Греків напала на царгородського православного патріарха Метаксакіса, зберіла його тіло і розбила його.

І ХІРСЬКІ БАНДИТИ ХОТЯТЬ ВОЄННОГО ВІДШКОДУВАННЯ
ПЕКІНГ, столиця Китаю, 1. червня. — Китайські опричниць винищили на волі двох бранців, щоб показати добру волю, що вони хотять спокійно собі приречення, коли друга дорочіра сторона їх прийме і спокійно свої приречення.

ЄДНАЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКІНЬ ДО У. Н. СЮОЗА

ДО КІНЦЯ ЧЕРВНЯ С. Р. ПРИЙМАЄ У. Н. СЮОЗ НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАР-
ШИХ І МАЛОЛІТНІХ БЕЗ ВСТУПНОГО.
УРЯДНИКИ ВІДЛІТІВ І ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНКІНЬ, ВИКОРИСТАЄ СЮ НА-
ГОДУ І ПРИЄДНАЄ ЗА СЕЙ ЧАС ТИСЯЧІ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКІНЬ ДО
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЮОЗА.
ПАМ'ЯТАЄ, ЩО ЗРІСТ ЧИСЕЛНОСТІ СИЛИ І МАЦЯ У. Н. СЮОЗА СЕ
ДОРІВНОК УСІХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКІНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЮОЗА І

